

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Commentarius In Regulas Juris Pontificii, Qvæ In Libro Qvinto, Et
Sexto Decretalium Continentvr

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1659

RegvlaXXXIX. Cum qui prohibetur, prohibentur omnia, quæ sequuntur ex
illo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61853)

vit, exceptionem habere potest, secundum mentem Iulii Pauli. *l. Dispensatorum. tit. de solutionibus.*

R. Non, qui exceptionem habet, etiam emolumentum habet. Scp̄ enim, cui exceptio permittitur, actio negatur. *l. Si quis in arca. tit. de condict. indeb. l. Paulus. tit. de doli exceptione.* Defensionem enim, quocunque licet, modo, jura favent. *l. Arrianus. tit. de actionibus.* aded, ut excipiendo liceat quoque propriam turpitudinem allegare: fieri autem simul potest, ut inde locupletior non evadat.

Obj. 4. In *l. Papinianus. §. Meminisse. tit. de inoff. testam.* Vlpianus pronunciat, eum, qui testamentum inofficiosum, aut ruptum improbè dixit, non privari illo, si pœniteat, & desistat, sed tunc primùm, cum usque ad sententiam judicium improba mente perseverat.

R. Iam supra n. i. monui, Regulam de illis loqui, qui absque justa causa & cum pertinacia inhiſtunt oppugnationi

contractus, testamenti, rescripti, vel alterius cujuscunque dispositionis. Parcitur ergo pœnitenti tum hîc, tum in aliis quoque, sed ante consummatum delictum. Vnde *l. qui ea mente. tit. de furtis.* Vlpianus dicit, qui furto furripuit rem, etiam mutato consilio furem manere, eò quod talis pœnitentia non faciat innocentem. *V. Glossam hic. I. Clarum. §. fin. q. 60. n. 21.* ubi dicit, se vidisse duos igne comburi, quod falsò accusaverant aliquem de hæresi, quamvis condignam pœnitentiam, & satisfactionem obtulissent. Et commune est omnibus criminibus. *Simanca teste. Enchirid. tit. 58.* ut nihil pœnitentia proſit, ad liberandum à legum pœnâ reum: sed solis hæreticis, qui respiscunt, ac pœnitent, venia conceditur, & in sacro Inquisitorum foro clementia est. *c. Ad abolendam. de hæreticis l. qui ea mente. tit. de furi. Barb. in c. Vrgentis. de hæret.*

REGULA XXXIX.

Gum qui prohibetur, prohibentur omnia, qua sequuntur ex illo.

I. **H**ic regulæ videtur similis alia, quamvis non sit, cum quid prohibetur, & omne id, per quod pervenitur ad illud, videtur prohibitum. *l. Oratio. tit. de sponsal. l. Cum lex. de fideiussorib. l. legem. in fine. C. de naturalib. lib. Dico, similem videri, nec tamen esse, quod in hac prohiben-*

tur media, in illa verò extrema, seu consequentia.

Exempla per *Glossam* cumulantur. 1. Cum carnes prohibentur, simul prohibita censentur, quæ ex illa trahunt sementinam originem. *c. Deniq. dist. 4.*

2. Prohibita concupiscentia per legem, prohibita intelliguntur omnia mala

malis, quæ sequuntur ex illa. c. Nam concupiscentiam. de Constitutionib. 3. Prohibita alienatione prohibetur venditio, donatio, manumissio, & similia.

4. Furto prohibito prohibetur omnis rei alienæ usurpatio, & mœchia prohibita omnis illicitus concubitus, c. penale 14. q. 5. c. Meretrices. 32. q. 3.

5. Cui prohibetur Ecclesiæ communicatio, ejus quoque stipendia prohibita intelliguntur. c. Pastoralis. de appell. Plura V. apud Carocium in Comm. huius Reg. part. 4. Addit Gloss. ad hanc Regulam accordare. 42. infra. Accessorium naturam sequitur principalis.

II. In ratione reddenda non conveniunt Interpretes. Ioan. Monachus à toto, & partibus sumit, ut, qui prohibet Matrimonium, v. g. censetur ejus antecedentia, consequentia, & adjuncta prohibere, ex quibus quasi partibus matrimonii corpus constituatur. Melius alii cum Baldo ex causa finali, & mediis: optimè Philosophi ex dependentia necessaria, & inseparabili antecedentium, & consequentium. Nam in iis, quæ per accidens, & quasi fortuito ad factum aliquod, vel pactum sequuntur, nulla consecutio fieri potest. V. Vivianum hic.

Eidem fundamento innititur illa oppositis terminis concepta Maxima, Concesso uno conceduntur omnia necessaria ad illud. I. Cui iurisdictio data est. tit. de iurisd. omn. Iudic. l. Ad rem mobilem. §. qui procuratorem. tit. de procuratorib. l. 1. §. fin. de off. eius, cui mandat a est iurisdictio. l. Avibus. tit. de legatis. III. ubi Gloss. notat legatis avibus etiam avitaria comprehendendi, sive quibus con-

tineri aves non possunt. Et Navarr. in principio de poenit. dist. 5. n. 28. monet, extendi ad illa quoque, sine quibus potest quidem, quod concessum est fieri, sed non satis commodè, juxta l. quicumque §. Si ei, quem. tit. de inst. act. Vnde Aretinus in c. de testib. col. 3. damnavit Glossam c. Solet. de sent. excomm. in 6. quæ dixit, delegatum non posse, quem ad cautelam absolvere. Ex eodem Theologi cum Navarr. deducunt, potestatem audiendi, & cognoscendi peccata Sacerdotibus à Christo concessam esse, quando Ioan. 20. v. 23. remittendi illa, & ligandi potestatem impertivit. De illa re enim, de qua cognovit iudex, judicare & pronunciare potest. l. de qua re tit. de iudic. Quomodo Apostoli, eorumque successores conscientiarum iudices constituti sint, accuratè demonstrat. Bellarm. l. 3. de poenit. c. 2. & seqq.

III. Amplia I. Ut locum habeat non tantum in illis, quæ ex contractu v. gr. sequuntur, sed etiam in illis, quæ ob contractum sequuntur. Dicuntur autem ex contractu sequi magis immediatè, ob contractum verò, quæ remotiora sunt: intellige, si eandè, vel parem cum immediatis connexionem habeat.

2. Ut non tantum prohibita, sed etiam irrita sint, quemadmodum donatione, & alienatione bonorum dotalium, & Ecclesiasticorum patet. In multis aliis tamen fallit, ut postea patebit.

3. Quamvis illius, contra quem agitur negligentia interveniat. Prohibita est præscriptio contra visitationem Superioris, eaque simul quæ visitationem comitantur. Quamvis Superior

Q

rior longissimo tempore visitationem negligat, non curat contra illum præscriptio. *c. Cum ex officio de prescript.*

Addit *Peckius*, eum, qui prohibetur ab aliquo, prohiberi etiam ab eo, quod est illi simile, aut æquivalens. Sed hoc ut in uno alterove contingat, per accidens fieri cenletur, & in aliis plurimis fallit. Nam *exem. gr.* clericis prohibita est negotiatio, non tamen quælibet emptio & venditio, etiam proposita hedera. Mulieribus concio, non tamen quælibet pia exhortatio, quales Monialium præfectæ faciunt, & quarum multæ *S. Teresa* extant in ipsius Vita. Multa fercula jejunium solvere vulgò credimus, multa pocula non item, quamvis majora hinc mala, & incommoda jure timeantur.

I V. Obj. 1. Ex contractu quovis prohibito sequitur obligatio, & transfertur dominium. *l. eleganter. tit. de dolo.* Nam si dolus causam contractui dederit, resque tradita sit, non de venditione rei actio datur, sed de dolo. *R. Baldus apud Peckium*, dominii translationem non sequi ex contractu tanquam ex causa immediata, sed sequi ex voluntate tradentis, qui vult transferre dominium, quod potest transferre etiam ex causa falsa, & putativa. Verum ista responsio neque objectionem tollit, neque veritati conformis est. Legistæ enim communiter ita definiunt Contractum; quod sit ultrò citroque inter duos, aut plures obligatio. *l. Labeo. tit. de verb. sign.* quæ definitio causalis est, q. d. Contractus est

actio pariens obligationem. Vnde sequitur, obligationem & dominii translationem effectum primarium, & inseparabilem esse ipsius contractus. Ac proinde ad objectionem dicendum est, obligationem contractus, & translationem dominii non pendere ab arbitrio hominis, cum sit proprietas naturalis, adeoque prohiberi non posse, non magis, quam si velles posito adulterio prohibere, ne inde sequatur injuria.

Obj. 2. Contractus ob turpem causam omni jure prohibitus est: si tamen dederis promissum, repetere non licet. *l. 2. C. de condict. ob turpem causam.*

R. Causam ipse textus citatæ legis indicat, quia facta rei traditione melior est conditio possidentis, adeoque supponitur dominium rei translatum esse. Pari jure possessio rei uxori donatæ à viro in uxorem transit, non ratione contractus, & donationis prohibita, sed quia maritus tradendo rem, à se possessionem abdicat, quæ non à contractu, sed voluntatis suæ arbitrio pendet. *V. Canis.*

Obj. 3. Ne quis fundum alienum ingrediatur, prohibitum est. *l. 3. tit. de acquiren. rer. dom.* nihilominus, qui ingressus fuerit, & feram ceperit, suam facit. *Gloss. in di. l. R.* Actio injuriarum conceditur fundi domino, quod illi sufficit; feræ dominium capientis jus gentium concedit, quod Regula nostra non intendit impedire. Adde, quod inter fundi ingressum, & feræ capturam non nisi adventitia, & quasi fortuita connexio est.